

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Мистецтво публічної комунікації

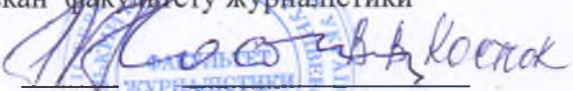

Форма силабуса навчальної дисципліни затверджено Вченою радою ЗНУ (Протокол № 11 від 30.04.2024), введено в освітній процес з 01.09.2024 наказом ЗНУ № 165 від 01.05.2024

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету журналістики

(підпис) (ініціали та прізвище)
« 08 » 2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Мистецтво публічної комунікації

підготовки магістра
денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма Журналістика

спеціальності 061 Журналістика
галузі знань 06 Журналістика

ВИКЛАДАЧ: Плеханова Тетяна Миколаївна, к. філол. н., доц., завідувач кафедри видавничої справи та редагування

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри видавничої справи та
редагування
Протокол № 1 від “29” серпня 2025 р.
Завідувач кафедри видавничої справи та
редагування

 Плеханова Т.М.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

 Плеханова Т.М.

2025 рік

Зв'язок з викладачем:

E-mail: plekhanova@i.ua

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5437>

Телефон: (061) 289-12-24 (кафедра), 289-41-11 (деканат)

Інші засоби зв'язку: Viber, Telegram – 0974611456

Кафедра: видавничої справи та редагування 2й корп. ЗНУ, ауд. 243 (2^й поверх)

1. Опис навчальної дисципліни

Здатність спілкуватися державною мовою є ключовою компетенцією сучасного медійника, конкурентоспроможного на ринку праці. **Метою** вивчення навчальної дисципліни «Мистецтво публічної комунікації» є засвоєння необхідних знань щодо специфіки мовної комунікації державною мовою, формування вмінь і навичок правильно розуміти й аналізувати явища мовного спілкування, практично оволодіти літературними нормами сучасної української мови та використовувати набуті знання у професійній діяльності.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Мистецтво публічної комунікації» є:

- визначити структуру і складники мовної комунікації, основні принципи, правила й закони мовленнєвого спілкування;
- з'ясувати значення рідної мови в житті суспільства й народу;
- проаналізувати закономірності функціонування української мови у засобах масової інформації;
- виокремити особливості лексичної, граматичної, семантичної та фразеологічної мовних компетенцій та визначити їх роль у виробленні навичок високої культури усного й писемного мовлення;
- дослідити специфіку та основні етапи праці над словом у журналістській творчості з метою словесної реалізації своїх фахових знань.

Курс «Мовна комунікація у медіа» є логічним продовженням курсу «Українська мова професійного спрямування». Набуті при вивченні цієї дисципліни знання необхідні для подальшого вивчення курсів «Академічне письмо», «Практична стилістика», «Креативне письмо», «Стилістичні функції тексту», «Літературне редагування».

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
1	2	3
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	3 -й	3 -й
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість годин	120	
Лекційні заняття	-	-
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	44 год.	12 год.
Самостійна робота	76 год.	108 год.
Консультації	щочетверга, 12.55-14.15 у ZOOM або за домовленістю чи ел. поштою	

Вид підсумкового семестрового контролю:	Залік
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15150

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Програмні компетентності: ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК08. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК11. Здатність спілкуватися державною мовою. СК02. Здатність формувати та редагувати інформаційний контент. Програмні результати навчання ПР11. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою. ПР15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення	Методи: Словесні методи (лекція, робота з підручниками). Практичні методи (творчі завдання). Логічні методи (індуктивні, дедуктивні). Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія).	Методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий). Самостійно-пошукові методи (індивідуальна робота). Контрольні заходи: захист творчих завдань; індивідуальне практичне завдання; залік.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Мовна комунікація: структура і функції.

Зміст і завдання курсу «Мовна комунікація в медіа», його значення для підготовки видавця, редактора. Поняття «комунікація», «масова комунікація», «професійна комунікація». Види комунікації. Поняття «мовленнєва діяльність», «мовне спілкування», «мовна поведінка», «зворотній зв'язок з аудиторією». Основні закони професійної комунікації. Науки, що займаються вивченням комунікації.

Комунікативна компетентність журналіста, видавця, редактора. Складові

комунікативної компетентності. Поняття «комунікабельність». Складники та учасники комунікативного процесу. Особистісно-професійні якості журналіста, видавця, редактора. Форми та функції комунікації. Особливості контактної (безпосередньої) форми комунікації. Специфіка дистантної (опосередкованої) комунікації: письмо, масові засоби інформування (радіо, газета, ТБ), телефон, відео, комп'ютер, музичні записи тощо. Види комунікації: анонімна, функціонально-рольова (службова, професійна), неформальна та інтимно-родинна.

Змістовий модуль 2. Інструментарій особистісної та професійної комунікації.

Компоненти професійної комунікації. Інструментарій особистісної та професійної комунікації. Концепція «бар'єрного спілкування». Комунікативні канали (вокальний, візуальний, тактильний, нюховий, смаковий). Вербальні компоненти спілкування. Класифікація форм мовного спілкування. Діалог і його організація. Специфіка організації полілогу. Невербальні компоненти комунікації. Роль мови жестів, рухів та міміки (невербальні засоби) у процесі професійної комунікації. Ситуативний контекст спілкування. Зворотній зв'язок у комунікації.

Сучасна мовна ситуація в Україні. Поняття «мовна особистість», «національно-мовна свідомість», «мовна політика», «менталітет», «мовне виховання», «культурна ідентичність». Мова і суспільство. Мова і нація. Роль української мови у процесах державотворення. Мова і культура. Мова та ідеологія. Українська мова – джерело духовного відродження нації. Мова і людина. Вплив мови на формуванні творчої особистості.

Змістовий модуль 3. Культура мовлення українських медіа

Мовна культура сучасної журналістики. Мовний етикет. Мова і мовлення. Взаємозв'язок мови, мовлення і мислення. Писемна та усна форми літературної мови. Стилї мовлення. Розвиток окремих мовних стилів. Особливості публіцистичного стилю сучасної української мови.

Природа, сутність та функції мови. Сучасна українська мова як предмет вивчення. Взаємозв'язок різних мовознавчих курсів у системі журналістської освіти. Поняття «культура мовлення». Функції мови. Поняття «літературна мова», «національна мова», «загальнонародна мова», «мовна норма». Україномовні ЗМІ: сучасний стан, проблеми, перспективи, тенденції. Аналіз мовної політики регіональних ЗМІ.

Змістовий модуль 4. Розвиток державної мови в Україні та масмедійному просторі

Функціонування української мови у ЗМК. Роль журналістів у становленні й збагаченні публіцистичного стилю. Поняття «діахронія», «геноцид», «етноцид», «лінгвоцид», «кодифікація мови», «державна мова». Походження, історичний розвиток української мови. Її місце серед інших мов світу. Державний статус української мови. Тенденції розвитку української мови на сучасному етапі.

Лексичні норми в мовленнєвій практиці медійників. Лексикологія української мови в системі мовних знань журналіста. Формування лексичної компетентності у журналіста, видавця, редактора. Лексична система української мови, її специфіка. Слово, його значення. Багатозначність слова. Використання у газетно-публіцистичному тексті метафори, метонімії, синекдохи. Значення праці над словом у журналістській творчості. Уникнення штампів.

Змістовий модуль 5. Лексикографія і творча праця журналіста.

Історія укладання словників в Україні. «Словарь української мови» за ред. Б. Д. Грінченка. Типи сучасних словників української мови. Поняття «лексикографія», «типи словників», «кодифікація мови», «лексикографічні праці», «електронний словник»,

«енциклопедія». Лексикографічні праці української діаспори. Лексикографічна робота в українській державі. Створення електронних словників. Значення енциклопедій та словників для піднесення загальної та мовної культури, необхідність їх використання у практичній роботі журналіста.

Змістовий модуль 6. Особливості функціонування різних семантичних груп слів у мові ЗМК.

Поняття про омоніми, їх відмінність від багатозначних слів. Особливості функціонування омонімів та паронімів у мові ЗМК. Типи омонімів. Шляхи виникнення омонімів. Міжмовна омонімія. Стилїстична роль омонімів у мові ЗМК. Пароніми, їх особливості, стилїстична роль у мові ЗМК. Міжмовні пароніми. Типові помилки у використанні паронімів.

Синоніми та антоніми у журналістських текстах. Поняття синонімії. Групи та джерела синонімів. Роль синонімів у мові мас-медіа. Використання синонімічного багатства української мови та точність слововживання у засобах масової комунікації. Антоніми в сучасній українській мові. Функції антонімів у текстах різних стилів та журналістських публікаціях.

Змістовий модуль 7. Поєднання стандартних і експресивних засобів мовлення у журналістській творчості.

Групи лексики щодо їх функціонування в різних стилях української мови (міжстильова та стилїстично маркована лексика). Поняття про книжну, поетичну лексику. Розмовна і просторїчна лексика, її склад та характер. Специфічна лексика, її групи (термінологїчна лексика, виробничо-професїйна, суспїльно-полїтична). Лексика обмеженого вжитку (діалектизми, жаргонїзми, арготизми). Емоційно забарвлена лексика. Засоби вираження емоційності у публіцистичному стилї.

Особливості використання різних за походженням груп лексики у мові ЗМК. Групи лексики СУМ за походженням. Старослов'янїзми в українській мові, їх семантичні, фонетичні, морфологїчні ознаки. Інтернаціональна лексика; екзотизми та варваризми, їх значення у публіцистичному тексті. Критерії використання лексики їншомовного походження у журналістських публікаціях. Росїянїзми в телевізїйному мовленні й у газетному тексті. Використання в ЗМК ненормативних кальок з російської мови.

Змістовий модуль 8. Активна і пасивна лексика в журналістських текстах.

Загальна характеристика активної лексики. Їсторизми та архаїзми, їх функції у публіцистичному тексті. Конфесїйна лексика, джерела її збагачення. Неологїзми, способи їх творення у ЗМІ. Типові помилки в мовнотилїстичному використанні лексичних засобів.

Фразеологїчні одиниці в засобах масової інформації. Групи фразеологїзмів за значенням, будовою і стилїстичним уживанням. Джерела фразеологїзмів. Засоби увиразнення фразеологїзмів у журналістському тексті. Типові помилки у використанні фразеологїчних засобів у пресі, на радіо, телебаченні. Мовні штампи. Уникнення мовних штампів у ЗМК (у пресі, на радіо, телебаченні). Роль фразеологїчних словників, збірок (прислів'їв, приказок, крилатих слів та висловів, афоризмів, сентенцій тощо) у практичній роботі видавця, журналіста, редактора.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Мистецтво публічної комунікації

Практичне заняття 1	Тема. Мовна комунікація: структура і функції.	4		<i>щотижня тиждень 1</i>
Самостійна робота	Тема. Мовна комунікація: структура і функції.	6	8	
Практичне заняття 2	Тема. Комунікативна компетентність журналіста, видавця, редактора.	2		<i>щотижня тиждень 1</i>
Самостійна робота	Тема. Комунікативна компетентність журналіста, видавця, редактора.	4	8	
Практичне заняття 3	Тема. Мовна комунікація в системі мовних знань журналіста. Компоненти професійної комунікації	4	2	<i>щотижня</i>
Самостійна робота	Тема. Мовна комунікація в системі мовних знань журналіста. Компоненти професійної комунікації	6	8	
Практичне заняття 4	Тема. Сучасна мовна ситуація в Україні	2		<i>щотижня</i>
Самостійна робота	Тема. Сучасна мовна ситуація в Україні	4	6	
Практичне заняття 5	Тема. Культура мовлення українських медіа	4	2	<i>щотижня</i>
Самостійна робота	Тема. Культура мовлення українських медіа	6	8	
Практичне заняття 6	Тема. Природа, сутність та функції мови	2		<i>щотижня</i>
Самостійна робота	Тема. Природа, сутність та функції мови	4	6	
Практичне заняття 7	Тема. Розвиток мови в Україні та масмедійному просторі	2		<i>щотижня</i>
Самостійна робота	Тема. Розвиток мови в Україні та масмедійному просторі	4	8	
Практичне заняття 8	Тема. Лексичні норми в мовленнєвій практиці медійників. Лексикологія української мови в системі мовних знань журналіста	4	2	<i>щотижня</i>
Самостійна робота	Тема. Лексичні норми в мовленнєвій практиці медійників. Лексикологія української мови в системі мовних знань журналіста	6	8	
Практичне заняття 9	Тема. Особливості використання різних за походженням груп лексики у мові ЗМК.	4		<i>щотижня</i>
Самостійна робота	Тема. Особливості використання різних за походженням груп лексики у мові ЗМК.	4	8	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Мистецтво публічної комунікації

Практичне заняття 10	Тема. Синоніми та антоніми у журналістських текстах.	2		щотижня
Самостійна робота	Тема. Синоніми та антоніми у журналістських текстах.	4	6	
Практичне заняття 11	Тема. Особливості функціонування різних семантичних груп слів у мові ЗМК.	4	2	щотижня
Самостійна робота	Тема. Особливості функціонування різних семантичних груп слів у мові ЗМК.	6	8	
Практичне заняття 12	Тема. Поєднання стандартних і експресивних засобів мовлення у журналістській творчості.	4	2	щотижня
Самостійна робота	Тема. Поєднання стандартних і експресивних засобів мовлення у журналістській творчості.	6	6	
Практичне заняття 13	Тема. Активна і пасивна лексика в журналістських текстах.	2		щотижня
Самостійна робота	Тема. Активна і пасивна лексика в журналістських текстах.	4	6	
Практичне заняття 14	Тема. Фразеологічні одиниці в засобах масової інформації.	4	2	щотижня
Самостійна робота	Тема. Фразеологічні одиниці в засобах масової інформації.	6	6	
Самостійна робота	Тема. Лексикографія і творча праця журналіста.	6	8	

Примітка. У разі розроблених і розміщених в СЕЗН ЗНУ методичних рекомендацій (вказівок) до практичних/семінарських/лабораторних занять, самостійної роботи, перелік питань/завдань можна НЕ подавати.

5. Види і зміст контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії Оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Теоретичне завдання – підготувати відповідь на питання за поданим планом	Усне опитування за планом: Зміст завдання курсу «Мовна комунікація в медіа», його значення для підготовки журналіста, видавця. Поняття «комунікація», «масова комунікація», «професійна комунікація». Види комунікації. Поняття «мовленнєва діяльність», «мовне спілкування», «мовна поведінка», «зворотній зв'язок з аудиторією». Основні закони професійної комунікації. Науки, що займаються вивченням комунікації.	Відповідь на питання – 2 б.	2

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Мистецтво публічної комунікації

		Комунікативна компетентність журналіста, видавця, редактора.		
	Виконання практичних завдань до плану	З хрестоматії, вміщеної у підручнику Г.Сагач «Риторика» виписати по 5 українських прислів'їв та приказок про силу і красу слова, про думку і мову, про правила ефективної комунікації.	Практичне завдання – 6 б.	6
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			8
2	Теоретичне завдання – підготувати відповідь на питання за поданим планом	Усне опитування за планом: Компоненти професійної комунікації. Інструментарій особистісної та професійної комунікації. Концепція «бар'єрного спілкування». Комунікативні канали (вокальний, візуальний, тактильний, нюховий, смаковий). Вербальні компоненти спілкування. Класифікація форм мовного спілкування. Діалог і його організація. Специфіка організації полілогу. Невербальні компоненти комунікації. Роль мови жестів, рухів та міміки (невербальні засоби) у процесі професійної комунікації. Ситуативний контекст спілкування. Зворотній зв'язок у комунікації. Сучасна мовна ситуація в Україні.	Відповідь на питання – 2 б.	2
	Виконання практичних завдань до плану	1) Перекласти українською мовою вирази <i>находить общий язык, дать волю языку, говорить на разных языках, эзопов язык</i> . Пояснить, як ви їх розумієте, з кожним складіть невелику розповідь; 2) проаналізувавши 2-3 наукові статті, підготувати доповідь-презентацію на одну із запропонованих тем.	Практичне завдання – 6 б.	6
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			8
3	Теоретичне завдання – підготувати відповідь на питання за поданим планом	Усне опитування за планом: Мовна культура сучасної журналістики. Мовний етикет. Мова і мовлення. Взаємозв'язок мови, мовлення і мислення. Писемна та усна форми літературної мови. Стили мовлення. Розвиток окремих мовних стилів. Особливості публіцистичного стилю сучасної української мови. Природа, сутність та функції мови. Сучасна українська мова як предмет вивчення. Взаємозв'язок різних мовознавчих курсів у системі журналістської освіти. Поняття	Відповідь на питання – 2 б.	2

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Мистецтво публічної комунікації

		«культура мовлення». Функції мови. Поняття «літературна мова», «національна мова», «загальнонародна мова», «мовна норма». Україномовні ЗМІ: сучасний стан, проблеми, перспективи, тенденції. Аналіз мовної політики регіональних ЗМІ.		
	Виконання практичних завдань до плану	1) дібрати в друкованих ЗМІ зразки текстів усіх функціональних стилів, письмово проаналізувати мовні особливості кожного; 2) проаналізувати 2-3 журналістські публікації щодо дотримання культури мовлення, виписати усі відхилення від мовних норм; відредагувати.	Практичне завдання – 6 б.	6
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			8
4	Тест за теоретичними питаннями ЗМ 4 в системі Мудл	Навчальний матеріал за ЗМ 4	Кількість питань – 10, кожна правильна відповідь оцінюється в 0,3 бала	3
	Виконання практичних завдань до плану	1) виписати із Великого тлумачного словника СУМ, та з 11-том. словника СУМ значення слів <i>геноцид, етноцид, лінгвоцид, націоналіст, націоналістичний</i> . Назвати основні форми лінгвоциду в Україні та в інших державах. Пояснити, як змінили своє значення слова <i>націоналіст, націоналістичний</i> ; 2) дібрати приклади метафоричного використання слів у мові сучасної української преси (по 5 речень на кожен тип перенесення). Пояснити особливості їх використання та роль у журналістському тексті.	Практичне завдання – 5 б.	5
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			8
5	Теоретичне завдання – підготувати відповідь на питання за поданим планом	Усне опитування за планом: Історія укладання словників в Україні. «Словарь української мови» за ред. Б. Д. Грінченка. Типи сучасних словників української мови. Поняття «лексикографія», «типи словників», «кодіфікація мови», «лексико-графічні праці», «електронний словник», «енциклопедія». Лексикографічні праці української діаспори. Лексикографічна робота в українській державі. Створення електронних словників. Значення	Відповідь на питання – 2 б.	2

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Мистецтво публічної комунікації

		енциклопедій та словників для піднесення загальної та мовної культури, необхідність їх використання у практичній роботі журналіста.		
	Виконання практичних завдань до плану	Проаналізувати вступні статті до різних типів словників, виписати зразки словникових статей та подати коротку характеристику тлумачних, перекладних, орфографічних, орфоепічних словників.	Практичне завдання – 2 б.	
Усього за ЗМ 5 контр. заходів	2			4
6	Теоретичне завдання – підготувати відповідь на питання за поданим планом	Усне опитування за планом: Поняття про омоніми, їх відмінність від багатозначних слів. Особливості функціонування омонімів та паронімів у мові ЗМК. Типи омонімів. Шляхи виникнення омонімів. Міжмовна омонімія. Стилїстична роль омонімів у мові ЗМК. Пароніми, їх особливості, стилїстична роль у мові ЗМК. Міжмовні пароніми. Типові помилки у використанні паронімів. Синоніми та антоніми у журналістських текстах. Поняття синонімії. Групи та джерела синонімів. Роль синонімів у мові мас-медіа. Використання синонімічного багатства української мови та точність слововживання у засобах масової комунікації. Антоніми в сучасній українській мові. Функції антонімів у текстах різних стилів та журналістських публікаціях.	Відповідь на питання – 2 б.	2
	Виконання практичних завдань до плану	1)із художньої літератури, фольклорних збірників, публіцистич-них текстів виписати по 5 прикладів на вживання омонімів, паронімів, дібрати приклади паронимазії, каламбурів; 2)укласти словничок сучасних перифраз та евфемізмів (за матеріалами ЗМК).	Практичне завдання – 6 б.	6
Усього за ЗМ 6 контр. заходів	2			8
	Теоретичне завдання – підготувати відповідь на питання за поданим планом	Усне опитування за планом: Групи лексики щодо їх функціонування в різних стилях української мови (міжстильова та стилїстично маркована лексика). Поняття про книжну, поетичну лексику. Розмовна і просторїчна лексика, її склад та характер. Специфічна лексика, її групи (термінологїчна лексика, виробничо-професїйна, суспїльно-полїтична). Лексика обмеженого вжитку	Відповідь на питання – 2 б.	2

		(діалектизми, жаргонізми, арготизми). Емоційно забарвлена лексика. Засоби вираження емоційності у публіцистичному стилі.. Інтернаціональна лексика; екзотизми та варваризми, їх значення у публіцистичному тексті. Критерії використання лексики іншомовного походження у журналістських публікаціях. Росіянізми в телевізійному мовленні й у газетному тексті. Використання в ЗМК ненормативних кальок з російської мови.		
	Виконання практичних завдань до плану	1)на матеріалі 2 – 3 різножанрових публікацій у ЗМІ проаналізувати групи та функціонально-стилістичне навантаження вживаної лексики; 2) із мови ЗМК виписати речення, в яких уживаються інтернаціоналізми (10 прикладів). Дібрати слова, що з'явилися порівняно недавно, з компонентом <i>теле-, радіо-, супер-, шоу, бізнес.</i>	Практичне завдання – 6 б.	6
Усього за ЗМ 7 контр. заходів	2			8
	Тест за теоретичними питаннями ЗМ 8 в системі Мудл	Навчальний матеріал за ЗМ 8	Кількість питань – 10, кожна правильна відповідь оцінюється в 0,3 бала	3
	Виконання практичних завдань до плану	1)із різних газетних жанрів дібрати і витлумачити загальномовні та індивідуально-авторські неологізми (10 речень); 2) із мови ЗМК виписати 5 крилатих висловів і пояснити їх значення.	Практичне завдання – 5 б.	5
Усього за ЗМ 8 контр. заходів	2			8
Усього контр. Заходів	16			60

Підсумковий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії Оцінювання	Усього балів
Залік	Теоретичні завдання	Перелік питань, за якими створені тести, що виносяться на залік, поданий у системі Мудл.	Залік проводиться на платформі ZOOM та у системі МУДЛІ. За відповіді на теоретичні питання студент може отримати до 10 балів, за тестові завдання – до 5 балів, або всього за теоретичну частину можна отримати до 15	15

	Індивідуальне практичне завдання	Передбачає творче виконання завдання: 1) створити презентацію на одну із запропонованих тем (теми у МУДЛ). 2) У газетних публікаціях, теле- та радіоповідомленнях, рекламних оголошеннях знайти по 20 речень з невдалим використанням лексичних засобів української мови та з порушенням фразеологічних норм української мови. Знайдені некоректні лексеми та конструкції виписати (із зазначенням бібліографічного опису джерела), проаналізувати (дібрати відповідну мовну норму) та запропонувати правильний варіант.	балів. За презентацію студент може отримати до 10 балів (за відео, цікаві факти, ілюстрації як елементи презентації) за не менше 15 слайдів. За якісне виконання та аналіз цього завдання студент може отримати 15 балів	25
Усього за підсумковий контроль	2			40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

- Плеханова Т.М. Мовна комунікація у медіа: навчально-методичний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Журналістика» освітньо-професійної програми «Редакторсько-видавнича діяльність і медіамоделювання». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2024. 111 с. (Затверджено вченою радою ЗНУ Протокол №11 від 30.04.2024).
- Карпенко В. Журналістика: основи професійної комунікації : навч. посіб. Київ : Нора-принт, 2002, 348с.
- Бабич Н.Д. Культура фахового мовлення. Львів : ПАІС, 2005. 571с.
- Бондар О.І., Карпенко Ю.О. Сучасна українська мова : підручник. Київ : Либідь, 2006. 409с.

5. Мацько Л.І., Кравець Л.В. Культура української фахової мови. Київ : Академія, 2007. 336с.
6. Сучасна українська мова: підручник / за ред. О.Д. Пономарева. Київ : Либідь, 1997. 365 с.

Додаткова:

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики : підручник. Київ : Академія, 2004, 342 с.
2. Бабич Н.Д. Основи культури мовлення. Львів : ПАІС, 1990. 328с.
3. Гриценко Т.Б. Українська мова та культура мовлення. Київ : Наук. думка, 2005. 531с.
4. Караванський С. Секрети української мови. Київ : Либідь, 1994. 305с.
5. Капелюшний А. Типологія журналістських помилок. Львів : ПАІС, 2000. 441 с.
6. Кононенко П. Феномен української мови. Київ : Академія, 1999. 219с.
7. Климова К.Я. Основи культури і техніки мовлення. Київ : Либідь, 2007. 345с.
8. Культура української мови : довідник / за ред. В. Русанівського. Київ : Наук. думка, 1990. 298с.
9. Масенко Л. Мова і політика. Київ : Соняшник, 1999. 297с.
10. Огієнко І. Історія української літературної мови / упорядник і автор коментарів М. Тимошик. Київ : Наук. думка, 2004. 271 с.
11. Пазяк О.М., Кисіль Г.Г. Українська мова і культура мовлення. Київ : Либідь, 2015. 298с.
12. Пентиліук М. Культура мови і стилістика. Київ : Либідь, 2014. 240с.
13. Плющ П.П. Історія української літературної мови. Київ : Наук. думка, 2001. 319с.
14. Радевич-Винницький Я. Україна: від мови до нації. Львів : ПАІС, 1998. 287с.
15. Сербенська О. Культура усного мовлення : практикум. Львів : ПАІС, 2003. 297с.
16. Скрипник Л. Фразеологія української мови. Київ : Наук. думка, 1993. 298 с.
17. Сучасна українська літературна мова / за ред. А.П.Гриценка. Київ : Наук. думка, 1997. 428с.
18. Ужченко В. Народження і життя фразеологізму. Київ : Наук. думка, 1998. 274 с.
19. Ющук І.П. Українська мова. Київ : Либідь, 2004. 639с.
20. Яцимірська М. Культура фахової мови журналіста. Львів : ПАІС, 2006. 397с.
21. J. Petrick, A. Anker. Communication Theory. URL: [http://en.wikibooks.org/wiki/Communication Theory](http://en.wikibooks.org/wiki/Communication_Theory).

Інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека Запорізького національного університету. URL: <http://library.znu.edu.ua/>
2. Система електронного забезпечення навчання ЗНУ. URL: <https://moodle.znu.edu.ua/>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Google Scholar. URL: <https://scholar.google.com/>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у

години консультацій. Накопичення відпрацювань неприпустиме! За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни.

Політика академічної доброчесності

Студенти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи. Студенти Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених *Кодексом академічної доброчесності ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>.

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методик проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини**

Вадимівни (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ

Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):

<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:

<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ):

<http://sites.znu.edu.ua/confucius>